

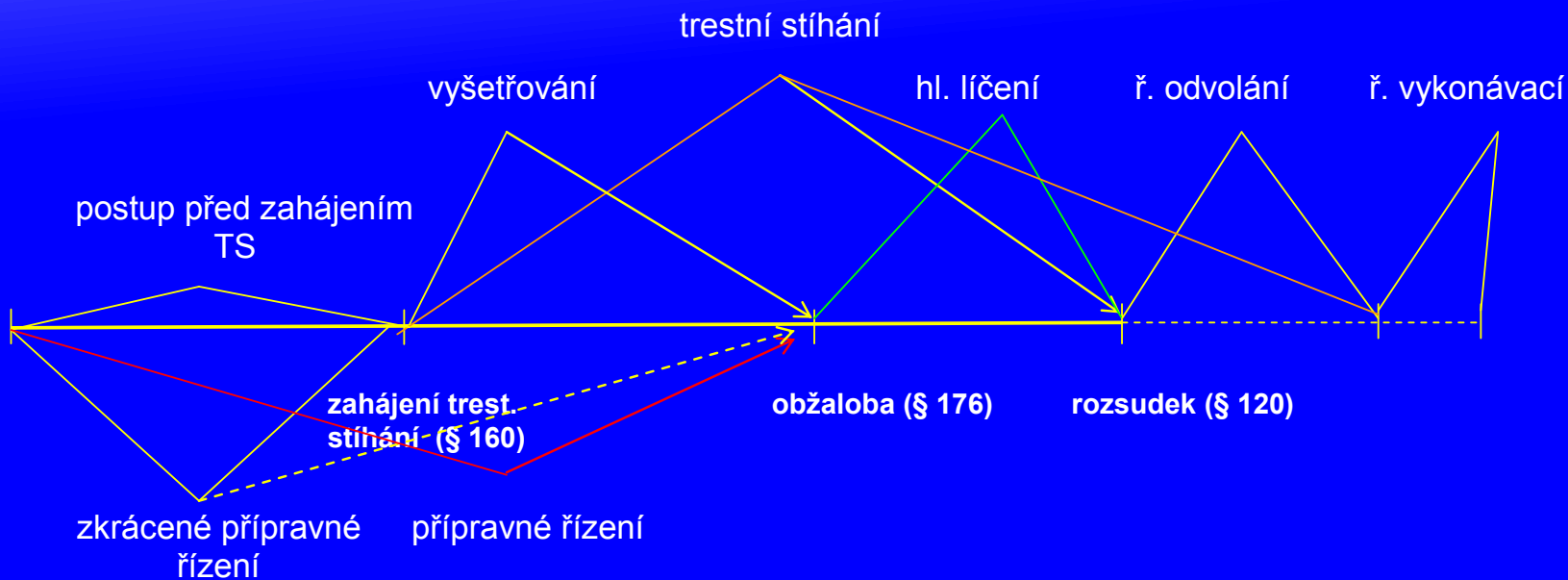
Přednáška pro VIII. jarní semestr magisterského studia

**ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY DOKAZOVÁNÍ
OPERATIVNĚ PÁTRACÍ PROSTŘEDKY
ROZHODNUTÍ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ**

Prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc.

3. 4. 2012

Schéma průběhu trestního řízení podle českého trestního řádu

Zvláštní způsoby dokazování

- ◆ Konfrontace (§ 104a)
- ◆ Rekognice (§ 104b, resp. § 93 odst. 2)
- ◆ Vyšetřovací pokus (§ 104c)
- ◆ Rekonstrukce (§ 104d)
- ◆ Prověrka na místě (§ 104e)

Zvláštní způsoby dokazování

- **Konfrontace** (§ 104a)
 - Důkazní prostředek, jehož cílem je odstranit rozpory v předchozích výpovědích obviněného nebo svědka a jiných obviněných nebo svědků tak, že tyto osoby jsou před OČTŘ postaveny tváří v tvář.
- **Rekognice** (§ 104b)
 - Důkazní prostředek spočívající v tom, že podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznává a tím ztotožňuje konkrétní osobu či věc.
- **Vyšetřovací pokus** (§ 104c)
 - Důkazní prostředek, jímž se v uměle vytvořených nebo obměňovaných podmínkách prověřují nebo upřesňují skutečnosti, zjištěné v trestním řízení, příp. jsou zjišťovány nové skutečnosti důležité pro trestní řízení.

➤ **Rekonstrukce** (§ 104d)

- Důkazní prostředek, spočívající v obnovení situace a okolností, za kterých byl trestný čin spáchán, nebo získání informací (důkazů), které měly podstatný vliv na prověření výpovědi podezřelého, obviněného, svědka nebo poškozeného nebo dalších osob, pokud tyto informace (důkazy) nebylo možné získat jinými důkazními prostředky, nebo jiné důkazní prostředky nepostačovaly k objasnění věci.

➤ **Prověrka na místě** (§ 104e)

- Důkazní prostředek spočívající v doplnění nebo upřesnění údajů důležitých pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu, a to zpravidla za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo poškozeného/svědka.

Operativně pátrací prostředky

- **Předstíraný převod** (§ 158c)
- **Sledování osob a věcí** (§ 158d)
- **Použití agenta** (§ 158e)

Předstíraný převod (§ 158c)

- Písemné povolení státního zástupce
- Předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění, včetně převodu věci:
 - k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení,
 - jejíž držení je nepřípustné,
 - která pochází z trestného činu, nebo
 - která je určena ke spáchání trestného činu.

Sledování osob a věcí (§ 158d)

- Povolení státního zástupce nebo soudce
- Získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky

Použití agenta (§ 158e)

- Povolení soudce vrchního soudu
- Použití příslušníka Policie ČR nebo **Generální inspekce bezpečnostních sborů** k úkolům uloženým řídicím policejním orgánem, vystupujícího zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti,
- Zákaz provokovat trestnou činnost,
- Trestnost nebo beztrestnost agenta,
- Kontrolní oprávnění v rámci státního zastupitelství,
- Použití v přípravném řízení a v řízení před soudem
- **Novelou změněny podmínky stanovené v odst. 1 – rozšířen výčet trestných činů**

Rozhodnutí v trestním řízení

Obecné výklady

- Rozhodnutí = výsledek projednání otázek spojených s průběhem trestního řízení a závazný způsob jejich řešení

Základní směrnice pro rozhodování

♦ § 119 trestního řádu:

- ♦ **soud** rozhoduje rozsudkem, kde to zákon výslovně stanoví
- ♦ v ostatních případech rozhoduje usnesením (pokud zákon nestanoví jinak)
- ♦ **státní zástupce a policejní orgán** rozhodují usnesením (pokud zákon nestanoví jinak)
- ♦ zvláštní ustanovení o trestním příkazu (§ 314e)
- ♦ rozhodnutí **jiných orgánů** než OČTŘ:
 - ♦ ministr spravedlnosti - § 275 odst. 4, § 366 odst. 2, § 382 odst. 1
 - ♦ prezident republiky v řízení o udělení milosti - § 366 odst. 1

Druhy rozhodnutí

Rozhodnutí ve věci samé (meritorní)

- ♦ Usnesení o zastavení trestního stíhání
- ♦ Rozsudek
- ♦ Trestní příkaz, atd.

Rozhodnutí jiná

- ♦ Usnesení o zahájení trestního stíhání
- ♦ Usnesení o vzetí do vazby, atd.

Druhy rozhodnutí

- ◆ Rozsudek
- ◆ Trestní příkaz
- ◆ Usnesení
- ◆ Rozhodnutí svého druhu

Rozsudek

- ♦ **Nejvýznamnější forma** soudního rozhodnutí
- ♦ Rozhoduje **výlučně soud**
- ♦ Rozhodnutí **ve věci samé**:
 - ♦ zprošťující
 - ♦ odsuzující

Náležitosti rozsudku (§ 120 odst. 1 tr. ř.):

- Úvod
- Výrok (§ 122, § 124 a § 125) – co musí obsahovat výrok i odůvodnění
- Odůvodnění
 - nově **zjednodušený rozsudek** – neobsahuje odůvodnění (§129 odst. 2)
- Poučení o opravných prostředcích

Proces přípravy a vynesení rozhodnutí

4 fáze

- Usnášení
- Vyhlašování
- Vyhотовování
- Oznamování

Porada o rozsudku

- ◆ zda se stal skutek, pro který je obžalovaný stíhán,
- ◆ zda tento skutek má všechny znaky některého trestného činu,
- ◆ zda tento skutek spáchal obžalovaný,
- ◆ zda je obžalovaný za tento skutek trestně odpovědný,
- ◆ zda trestnost skutku nezanikla,
- ◆ zda a jaký trest má být obžalovanému uložen,
- ◆ zda a v jakém rozsahu má být obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému škodu **nebo majetkovou újmu v penězích nebo vydat bezdůvodné obohacení**
- ◆ zda a jaké ochranné opatření má být uloženo.

Trestní příkaz

- ◆ **Zjednodušená forma** odsuzujícího rozhodnutí v trestním řízení, nelze jím tedy zprostit
- ◆ Rozhoduje **samosoudce**
- ◆ Nedochozí k projednání věci v hlavním líčení
- ◆ Skutkový stav je spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, a to i ve zjednodušeném řízení

- **Náležitosti trestního příkazu** (§ 314f odst. 1)
 - Úvod
 - Výrok
 - Poučení o právu podat odpor

Trestním příkazem lze uložit

- ♦ trest odnětí svobody do 1 roku s podmíněným odkladem jeho výkonu,
- ♦ trest domácího vězení do 1 roku,
- ♦ trest obecně prospěšných prací,
- ♦ trest zákazu činnosti do 5 let,
- ♦ peněžitý trest,
- ♦ trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
- ♦ trest vyhoštění do 5 let,
- ♦ trest zákazu pobytu do 5 let,
- ♦ Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce do 5 let.

Usnesení

- ♦ **Nejčastější forma** rozhodnutí v trestních věcech
- ♦ Lze jím řešit **otázky procesní**, ale i **otázku viny**
- **Náležitosti usnesení:**
 - Úvod
 - Výrok
 - Odůvodnění
 - Poučení o opravném prostředku
- **zjednodušené usnesení** (§ 136 odst.3)
- Méně formální charakter než rozsudek (nevyhlašuje se jménem republiky, neuvádějí se jména soudců, kteří rozhodovali, atd.)

Rozhodnutí svého druhu

- ◆ Řešení operativních otázek, které vyžadují jednoduchou formu rozhodnutí
- ◆ Půjde zejména o obžalobu, návrh na potrestání, příkaz k zatčení, příkaz k domovní prohlídce, nařízení k použití operativně pátracích prostředků, k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, atd.
- ◆ Není přípustný opravný prostředek
- ◆ Rozdíl mezi rozhodnutím a opatřením (neformální úkony)

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

- ◆ Právní moc – vlastnost rozhodnutí, která se projevuje v nezměnitelnosti a závaznosti navenek – stabilita a právní jistota
- ◆ Formální právní moc (nezměnitelnost)
- ◆ Materiální právní moc (závaznost)

- ◆ Vykonatelnost – vlastnost rozhodnutí, znamenající, že obsah rozhodnutí je třeba splnit, a pokud se tak nestane, může být splnění vynuceno
- ◆ Problém tzv. předčasné vykonatelnosti

Jsou nějaké otázky???